

УДК 378+ 37.015.6+811.114

С.В. БОДНАР,

*кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов
Одеського торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету*

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ДИСКУРСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Стаття присвячена питанню формування іншомовної дискурсивної компетентності майбутніх економістів. Розглядаються ключові поняття «компетентність», «дискурсивна компетентність», «дискурсивні вміння». Проаналізовано сучасний стан розробки зазначеної проблеми, та на підставі аналізу наукової літератури визначено сутність поняття «іншомовна дискурсивна компетентність майбутнього економіста». Описано організацію процесу навчання економічного дискурсу. Запропоновано систему роботи з формування іншомовної дискурсивної компетентності майбутніх економістів.

Ключові слова: дискурсивна компетентність, дискурсивні вміння, майбутні економісти, формування іншомовної дискурсивної компетентності.

Актуальність проблеми. Розширення міжнародної співпраці у всіх галузях економіки, швидке впровадження економічних реформ з урахуванням європейських стандартів, сучасна ситуація на світовому ринку праці вимагають від майбутнього випускника українського ВНЗ бути не лише кваліфікованим фахівцем, а й, передусім, компетентним спеціалістом, що передбачає володіння не тільки професійними знаннями, навичками і вміннями, а й іноземною мовою як засобом міжнародного спілкування. Тобто компетентний спеціаліст повинен вміти іноземною мовою проводити ділові переговори із зарубіжними партнерами, обговорювати фінансово-економічні питання з урахуванням сучасних тенденцій розвитку економіки, проходити професійне інтерв'ю, виступати на міжнародних економічних конгресах, симпозіумах, бізнес-форумах та конференціях з доповідями, готувати презентації для участі в міжнародних проектах і, крім того, самостійно обирати доцільний варіант іншомовної мовленнєвої поведінки залежно від комунікативної ситуації. Однак досягнення безперешкодного рівня іншомовної комунікації у процесі професійної діяльності значно ускладнюється через недостатню мовну практику майбутніх спеціалістів: по-перше, через обмежену кількість аудиторних годин, а по-друге, недостатню кількість мовленнєвих вправ, орієнтованих на розвиток вмінь усного професійного мовлення, з чого випливає невпевненість студентів у своїх іншомовних знаннях та мовленнєвих вміннях і страх допуститися помилки під час спілкування іноземною мовою. Що в результаті призводить до скутості поведінки та вживання коротких фраз, обмеженої кількості мовних конструкцій, завчених речень протягом ділової зустрічі із зарубіжними партнерами.

Все вищезазначене зумовлює необхідність підвищити рівень володіння студентами іншомовним усним мовленням згідно із загальноєвропейськими стандартами і потребує розробки нових підходів до навчання іноземної мови як обов'язкової дисципліни у немовному вищому навчальному закладі, впровадження в навчальний процес інтерактивних технологій навчання та методик, що сприятимуть більш ефективному формуванню усних іншомовних дискурсивних вмінь на базі набутої системи знань.

Формулювання мети. Отже, *метою* нашої роботи виступає формування іншомовної дискурсивної компетентності майбутніх економістів. *Об'єктом* дослідження є процес фор-

мування іншомовних усних дискурсивних вмінь майбутніх економістів. А *предметом* – організація роботи, спрямована на формування усної іншомовної дискурсивної компетентності майбутніх економістів.

Аналіз досліджень і публікацій. Перш за все розглянемо поняття «компетентність», «дискурсивна компетентність» та «дискурсивні вміння».

Поняття «компетентність» досліджували такі вчені, як: Н. Бібік, А. Богуш, Н. Гальскова, Н. Гончарова, І. Зимня, Д. Ізаренков, В. Кальней, Н. Кічук, В. Краєвський, З. Курлянд, Л. Морська, С. Ніколаєва, О. Овчарук, О. Пометун, А. Хуторської, С. Шишов, V. Cheeranach, J. Lefsted, G. Weiter та ін. Розглянемо наявні визначення поняття «компетентність».

У педагогіці компетентність визначається як коло питань, в яких певна особа володіє знаннями, досвідом, що дозволяє судити про будь-які речі; предметна галузь, у якій індивід добре обізнаний, в якій він виявляє готовність до виконання діяльності; інтегрована сукупність характеристик (знання, вміння, навички, здібності, мотиви, переконання, цінності), що забезпечує виконання професійної діяльності на високому рівні і досягнення певного результату; відкрита система насамперед процедурних і ціннісно-сміслових знань, що включає взаємодіючі між собою компоненти, які активізуються і збагачуються в процесі діяльності в міру виникнення реальних життєво важливих проблем, з якими зустрічається новій компетенції [2, с. 23]. Компетентність у методиці навчання іноземних мов трактується як набута у процесі навчання інтегрована здатність особистості, яка складається із знань, навичок, умінь, досвіду, цінностей, ставлення тощо, які можуть комплексно реалізуватися на практиці [8, с. 18]. Міжнародна комісія Ради Європи розглядає поняття «компетентність» як ключові вміння, опорні знання, тобто індикатори знання, вміння, ставлення, які не тільки підтримують, а й забезпечують досягнення успіхів у різноманітних сферах життя [4, с. 8].

Щодо терміна «дискурсивна компетентність», то він також не має однозначного тлумачення, і різні вчені пропонують власний підхід до розуміння цього феномена. Так, в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти стверджується, що дискурсивна компетентність означає здатність студентів логічно об'єднувати речення з метою побудови зв'язних відрізків мовлення. Вона включає знання та вміння керувати мовленням у плані тематичної організації, зв'язності та логічної організації висловлювання, його стилю, реєстру, риторичної ефективності [3]. Дискурсивна компетентність, за визначенням зарубіжних вчених (M. Canale, M. Swain), – це знання різних типів дискурсів і правил їх побудови, а також умінь їх створювати і розуміти з урахуванням ситуації спілкування [11]; за Г. Брауном, – це здатність людини сполучати речення в уривки дискурсу і структурувати смислове ціле із серії висловів [10, с. 143]. Як зазначають українські вчені (І. Андрійко, Л. Панова, С. Тезікова), дискурсивна компетентність означає вміння будувати своє мовлення зв'язно, оперуючи знанням принципів тематичної організації тексту, його структури, зв'язності, логічної організації, стилю мовлення (розмовний, офіційно-діловий, літературний, публіцистичний, науковий) та реєстру (високий, нейтральний, розмовний, фамільярний, грубий, вульгарний), принципів риторичної ефективності, тобто впливу на слухача (читача) [7, с. 64].

Виклад основного матеріалу. Проаналізувавши подані визначення, ми розумітимемо під дискурсивною компетентністю здатність людини створювати зв'язні відрізки мовлення з урахуванням граматичних, лексичних та синтаксичних правил, комунікативної ситуації та екстралінгвістичних чинників, які є невід'ємними складниками процесу комунікації; логічно організовувати висловлювання в цілісні тексти та представляти їх відповідно до стилю мовлення та принципів риторичної ефективності.

Щодо усної іншомовної дискурсивної компетентності майбутнього економіста, то з урахуванням специфіки професії ми трактуватимемо це поняття як здатність фахівця в галузі економіці будувати, сприймати та інтерпретувати цілісні монологічні (повідомлення, презентації, доповіді, описи, оцінювання, виступи) та діалогічні/полілогічні (дискусії, обговорення, бесіди, інтерв'ю, телефонні розмови) усні дискурси англійською мовою відповідно до комунікативного наміру в межах професійно-орієнтованого спілкування з урахуванням специфіки їх прагматичної і граматичної організації, взаємозв'язку екстралінгвістичних і лінгвістичних факторів та норм мовленнєвого етикету. Екстралінгвістичними факторами усного дискурсу виступають особливості комунікативної поведінки мовця: культура мовлення, мовленнєвий етикет ділового спілкування, виразність, оптимальний темп мовлен-

ня, прийнятий для слухачів, володіння голосом, упорядкованість і послідовність викладення думок, відповідна інтонація, жестикуляція, міміка, вдало використані логічні й психологічні паузи, правильні логічні наголоси.

Оскільки в основі нашої роботи лежить дискурсивна діяльність, що розуміється як різновид мовленнєвої діяльності, яка спрямована на свідоме та цілеспрямоване породження цілісних мовленнєвих творів [9, с. 9], то виникає необхідність розглянути також і поняття «дискурсивні вміння», без розвитку яких неможливо сформувавши дискурсивну компетентність майбутніх фахівців.

Під дискурсивними вміннями вчені (О. Кучерява, А. Буднік) розуміють здатність особистості на підставі засвоєних знань і життєвого досвіду організовувати, породжувати, сприймати адекватно до означеної комунікативної ситуації та розуміти певні типи дискурсів з метою досягнення успішної комунікації [5, с. 465; 1, с. 54]; «планувати висловлювання (задум і мовне оформлення) залежно від іншого учасника комунікації і його можливих реакцій, передбачати умови спілкування, які повсякчас змінюються» [6, с. 82]. В Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти дискурсивні вміння подаються як: уміння контролювати логічне складання речень з точки зору: теми/реми; відомого/невідомого; природної зв'язності; причини, наслідку; здатності будувати і керувати мовленням у плані: тематичної організації, зв'язності та злитості; логічної організації, стилю та реестру [3, с. 120].

Оскільки дискурсивні вміння в усіх вищезгаданих визначеннях розглядаються більшою мірою як практичні, необхідні для встановлення мовленнєвих контактів з іншими членами суспільства, то можна стверджувати, що вони означають здатність аналізувати ситуацію спілкування, швидко і правильно орієнтуєчись в умовах спілкування; враховувати контекст комунікативної взаємодії; розуміти і сприймати співрозмовника; проектувати спілкування відповідно до обраного типу дискурсу, визначаючи зміст і засоби для його передавання, доцільно вживаючи невербальні засоби комунікації [5, с. 465].

Формування дискурсивних умінь ми називаємо навчанням осмисленої побудови дискурсу. При цьому акцент повинен ставитися як на «кінцевий продукт», так і на процес створення самого дискурсу/тексту.

Водночас іншомовні дискурсивні вміння не можуть існувати окремо, вони повинні бути тісно пов'язані з професійними вміннями майбутніх економістів, тобто фахівець повинен розуміти професійну інформацію і вміти спілкуватися на професійні теми іноземною мовою, а саме вміти:

- 1) описувати економічні процеси та явища;
- 2) характеризувати виробничі процеси;
- 3) пояснювати доцільність ведення певних маркетингових ходів;
- 4) аналізувати ситуацію на ринку;
- 5) проводити аналіз запропонованих рішень економічної проблеми і виявляти найбільш оптимальний варіант;
- 6) здійснювати фінансове прогнозування на мікро- та макрорівнях;
- 7) планувати різні види професійної (фінансової) діяльності;
- 8) моделювати варіанти майбутнього економічного розвитку підприємства в стандартних і варіативних умовах;
- 9) описувати й пояснювати надану цифрову і графічну інформацію економічних показників;
- 10) вирішувати проблемні питання, пов'язані з професійною діяльністю.

Подамо як приклад конкретний професійно-іншомовний матеріал теми: «Ринок. Структура ринку. Моделі ринку».

Отже, розглянемо систему роботи з формування усної іншомовної дискурсивної компетентності майбутніх економістів. Система роботи передбачає організацію процесу навчання, відбір автентичного матеріалу, встановлення принципів, згідно з якими відбувається навчання, виокремлення етапів навчання, виявлення найбільш ефективних прийомів, що запроваджуються в навчальний процес, створення комплексу вправ та завдань.

Визначення умов, за яких передбачається успішність реалізації розробленого комплексу вправ.

Професійно-іншомовний матеріал з теми «Ринок»

Професійні		Іншомовні		
Знання	Вміння	Знання	Навички	Вміння
Ринок та його структури. Моделі ринку	Вміти: – описувати особливості ринків; – характеризувати ринкові відносини; аналізувати ситуацію на ринку	Знати лексику з теми: market, auction, stock exchange, stock-brokers, demand, supply, deal, branch, welfare, benefit, entrepreneur, consumer goods, to charge, fair, to launch, middleman, market research, profit-making, share, wholesaler, retailer	Вільно вживати такі вирази: spontaneous market, free market, market operations/ orientation, spot market, spatial market, bear/ bull market, enter into economic relationships, win-win deal, contestable markets	Описувати суть: ринкових відносин, особливостей ринків; моделей ринків в англomовному супроводі

При відборі матеріалу враховувались такі критерії: соціокультурна спрямованість матеріалу, оскільки формування дискурсивних умінь майбутніх економістів відбувається в нерозривному зв'язку з вивченням соціокультурних особливостей американської та британської економіки; автентичність матеріалу, що репрезентує типові сценарії економічного англomовного дискурсу і є зразком сучасного ділового мовлення носіїв мови; наявність типових лінгвістичних моделей/структур усного англomовного економічного дискурсу, ключових дискурсивних маркерів та екстралінгвістичного контексту; пізнавальна цінність та фахова інформативність матеріалів; відповідність тематиці професійного спілкування майбутніх менеджерів; відповідність Програмі викладання іноземних мов для економічних спеціальностей.

Принципи, згідно з якими проводилося навчання, були такими: професійної спрямованості, моделювання професійної діяльності, інтеграції професійної та іншомовної діяльності.

Щодо етапів навчання, то навчання відбувається у три етапи: лінгво-підготовчий, тренувально-комунікативний, професійно-дискурсивний. На першому етапі передбачається набуття знань щодо англomовного економічного дискурсу, формування мовних навичок і розвиток лінгвістичних умінь. На другому етапі – формування іншомовних рецептивно-репродуктивних комунікативних умінь студентів у галузі економіки. На третьому етапі – розвиток і вдосконалення продуктивних професійно-дискурсивних умінь студентів у галузі економіки. На кожному етапі пропонуються певні вправи та комунікативні завдання, які разом складаються у комплекс.

Створення комплексу вправ відповідає таким вимогам: послідовності і врахування зростання мовної та операційної складності процесу навчання; дотримання трьох етапів становлення дискурсивних умінь; повторюваності і циклічності навчального матеріалу; обов'язковому контролю вправ. Комплекс вправ складався із трьох блоків. Перший блок вправ – лінгводискурсивний – був спрямований на формування лінгвокомунікативного мінімуму студентів у межах економічного дискурсу та формування навичок і вмінь сприйняття й здійснення комунікативних дій. Другий блок вправ – репродуктивно-дискурсивний був спрямований на формування комунікативно-дискурсивних умінь (реконструкція і відтворення зразків англomовного економічного дискурсу, що вивчається, та створення власних міні-дискурсів). Третій блок вправ – креативно-дискурсивний – був спрямований на закріплення та вдосконалення професійно-дискурсивних вмінь (самостійне моделювання цілих економічних дискурсів).

Вправи I блоку включали такі завдання: 1) ознайомити студентів з термінологічною лексикою і мовленнєвими кліше англomовного економічного дискурсу; 2) ознайомити з дискурсивними маркерами англomовного економічного дискурсу; 3) навчити розуміти / відбирати / вживати відповідно до професійно-комунікативної ситуації термінологічні оди-

ниці і дискурсивні маркери; 4) навчити сприймати й відтворювати професійні міні-ситуації з вивченими термінологічними одиницями; 6) навчити реконструювати міні-дискурс за допомогою вивчених мовних / мовленнєвих одиниць: розширювати / згортати / виокремлювати основну ідею (думку); 7) навчити розуміти фрази та висловлювання з вивченою термінологічною лексикою і реагувати з використанням дискурсивних маркерів; 8) навчити поєднувати окремі речення професійної наповненості у зв'язні висловлювання за допомогою дискурсивних маркерів.

Вправи II блоку включали такі завдання: 1) розвивати вміння планувати мовленнєві дії у поданій комунікативній ситуації відповідно до обраної стратегії; 2) розвивати вміння обирати відповідний мовленнєвий жанр усного економічного дискурсу залежно від комунікативної мети; 3) розвивати вміння виокремлювати необхідну інформацію із фахового тексту і презентувати її як міні-дискурс; 4) розвивати вміння розуміти комунікативний намір мовця і відповідно реагувати, вживаючи не менш ніж 5 фраз; 5) розвивати вміння інтегрувати окремі частини дискурсу в єдине ціле; 6) розвивати вміння організовувати зв'язну послідовність речень у міні-дискурс за допомогою засобів когезії; 7) розвивати вміння моделювати комунікативні ситуації економічного дискурсу і створювати власні міні-дискурси; 8) навчити реалізовувати комунікативну інтенцію на рівні мовленнєвої дії.

Вправи III блоку передбачали розвивати уміння: 1) самостійного використання дискурсивних моделей для вирішення економічних проблем; 2) вербалізації графічних та цифрових показників у процесі дискурсивної комунікації; 3) вільного оперування термінологічними лексичними одиницями, мовленнєвими кліше, дискурсивними маркерами, невербальними засобами комунікації під час обговорення професійних проблем та коментування результатів фінансової діяльності підприємств; 4) створення власних дискурсів, працюючи в онлайн-режимі, спілкуючись на професійні теми зі спеціалістами в галузі економіки; 5) створення цілісного усного економічного дискурсу відповідно до професійного завдання;

Отже, формування іншомовної дискурсивної компетентності студентів передбачало зміщення акценту з мовної форми тексту, що виступав зразком використання дискурсивних моделей в усному дискурсі, на способи й засоби вираження і досягнення комунікативних цілей партнерів зі спілкування.

Щодо умов, за яких передбачається успішність реалізації розробленого комплексу вправ, ми відносимо такі: взаємозв'язок навчальної та професійної діяльності засобами моделювання останньої; інтегроване навчання декількох дисциплін (професійних та іноземної мови); впровадження в процес навчання інтерактивних методів (роботу в парах, трійках, змінювані трійки, роботу в малих групах, роботу в «каруселі», в «акваріумі»); поглиблення культурологічного змісту підготовки майбутніх економістів.

Висновки. Підсумовуючи, констатуємо, що іншомовна дискурсивна компетентність студентів формується не лише під час аудиторних занять. Студенти не повинні обмежуватися рамками заняття, їм необхідно продовжувати вдосконалювати розвинуті дискурсивні вміння під час самостійної роботи: спілкуватися в онлайн-режимі з колегами-економістами, брати участь в економічних вебінарах, семінарах, відео-конференціях, скуре-презентаціях тощо, що дозволить активізувати процес навчання іноземної мови, забезпечити додаткову мовну практику та збагачення досвіду спілкування з носіями мови.

Перспективу подальших наукових розвідок вбачаємо в теоретичному дослідженні і практичній розробці методики інтенсивного навчання усного іншомовного економічного дискурсу.

Список використаних джерел

1. Буднік А.О. Формування дискурсивних умінь студентів філологічних спеціальностей засобами національно-прецедентних текстів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 – теорія і методика навчання (українська мова) / Буднік Анжела Олександрівна. – Одеса: ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2010. – 258 с.
2. Головань М.С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду / М.С. Головань // Вища освіта України. – 2008. – № 3. – С. 23–30.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науков. ред. укр. вид., доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / [заг. ред. О.В. Овчарук]. – К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.

5. Кучерява О. Місце дискурсивних умінь у забезпеченні комунікативно-діяльнісного навчання рідної мови / О. Кучерява // Вісник Львівського університету. – [Серія: філологічна]. – 2004. – Вип. 34. – Ч. 2. – С. 461–465.

6. Маркова А.К. Психологический анализ профессиональной компетентности учителя / А.К. Маркова // Советская педагогика. – 1990. – № 8. – С. 82–88.

7. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова та ін. – К.: Академія, 2010. – 328 с.

8. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О.Б. Бігич, Н.Ф. Бориско, Г.Е. Борецька та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.

9. Седов К.Ф. Дискурс и личность: эволюция коммуникативной компетенции / К.Ф. Седов. – М.: Лабиринт, 2004. – 320 с.

10. Brown H.D. Principles of Language Learning and Teaching / H.D. Brown. – Eglewood Cliffs: Prentice Hall Regents, 1987. – 467 p.

11. Canale M. and Swain M. Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing / M. Canale, M. Swain // Applied Linguistics. –1980. – P. 1–47.

References

1. Budnik, A.O. (2010). *Formuvannya diskursnikh umín' studentív filologíchnikh spetsíal'nostey zasobami natsíonal'no-pretседentnikh tekstív* [Discourse skills formation of linguistic students by means of national precedent texts]. Candidate's thesis. Odesa: PNU named after K.D. Ushins'kyi, 253 p. (In Ukrainian).

2. Golovan', M.S. (2008). *Kompetentsiya í kompetentnist': dosvid teoríi, teoriya dosvidu* [Competence and competency: experience of theory, theory of experience].

Vysshheye obrazovaniye Ukraíni [Ukrainian higher education], Issue 3, pp. 23-30 (In Ukrainian).

3. Níkolaeva, S.Yu. (Eds.). (2003). *Zagal'noévropеys'kí Rekomendatsíi z movnoí osvítivivchennya, vkladannya, otsínuyannya* [General European recommendations on language education: learning, teaching, evaluating]. K: Lenvít Publ., 273 p. (In Ukrainian).

4. Ovcharuk, J.V. (Eds.). (2004). *Kompetentnísniy pídkhíd u suchasníy osvítiv: svítoviy dosvid ta ukraíns'kí perspektivi* [Competence approach in modern education: international experience and Ukrainian prospects]. K.: K.I.S. Publ., 112 p. (In Ukrainian).

5. Kucheryava, O. (2004). *Místse diskursivnikh umín' u zabezpechenní komunikativno-díyal'nísного navchannya rídnoí movi* [Place of discursive communicative skills in providing communicative-activity teaching of the native language]. *Vísnik L'vív'skogo uníversitetu* [Herald of Lviv University]. Issue 34, (Vol. 2), pp. 461-465. (In Ukrainian).

6. Markova, A.K. (1990). *Psikhologicheskíy analiz professional'noy kompetentnosti uchitelya* [Psychological analysis of professional teacher competence]. *Sovetskaya pedagogika* [Soviet pedagogy]. Issue 8, pp. 82-88 (In Russian).

7. Panova, L.S., Andriyko, I.F., Tezikova S.V. (2010). *Metodika navchannya ínozemnikh mov u zagal'noosvítínikh navchal'nikh zakladakh* [Methods of foreign language teaching in secondary educational establishments]. Kyiv: Akademiya Publ., 328 p. (In Ukrainian).

8. Bígich, O.B., Borisko, N.F. & Borets'ka, G.Ye. (2013). *Metodika navchannya ínozemnikh mov í kul'tur: teoríya í praktika: pídruchnik dlya studentív klasichnikh, pedagogíchnikh í língvístichnikh uníversitetív* [Methods of foreign languages and cultures teaching: theory and practice]. Kyiv: Lenvít, 590 p. (In Ukrainian).

9. Sedov, K.F. (2004). *Diskursilichnost': evolyutsiya kommunikativnoy kompetentsii* [Discourse and personality: Communicative competence evolution]. Moscow: Labirint Publ., 320 p. (In Russian).

10. Brown, H.D. (1987). *Principles of Language Learning and Teaching*. Eglewood Cliffs: Prentice Hall Regents, 467 p.

11. Canale, M., Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, pp.1-47.

Статья посвящена вопросу формирования иноязычной дискурсивной компетентности будущих экономистов. Рассматриваются ключевые понятия «компетентность», «дискурсивная компетентность», «дискурсивные умения». Проанализировано современное состояние разработки данной проблемы, и на основании анализа научной литературы определена сущность понятия «иноязычная дискурсивная компетентность будущего экономиста». Описана организация процесса обучения экономическому дискурсу. Предложена система работы по формированию усной иноязычной дискурсивной компетентности будущих экономистов.

Ключевые слова: дискурсивная компетентность, дискурсивные умения, будущие экономисты, формирование иноязычной дискурсивной компетентности.

The article analyzes the problem of future economists' foreign language discourse competence development. The key notions «competence», «discourse competence», «discourse skills» are under consideration. Current state of the issue has been analyzed and basing on this analyses the notion «future economists' foreign language discourse competency» has been defined. The organization of teaching economic discourse process has been described. The system of work on future economists' foreign language oral discourse competence development has been suggested.

Key words: discourse competence, discourse skills, future economists, foreign language discourse competence development.

Одержано 5.02.2016.